

2.2 Het ecologisch krachtenveld

Risicofactoren	Factoren	Protectieve factoren
	<p><u>Kindfactoren:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanleg: tempo/ talent/ temperament • (Sociale) intelligentie(-stijl) • Biografie/ dagelijkse gebeurtenissen • Leerstijl, taakgedrag • Schoolbeleving (betrokkenheid/ motivatie en welbevinden) • Rijping hersenen/ biochemische kenmerken • Lichamelijke ontwikkeling: zelfredzaamheid, grove motoriek, fijne motoriek, lateralisatie • Cognitieve ontwikkeling: denkfase (Piaget), geheugen, symboolgebruik, begripsontwikkeling, strategieën • Sociaal-emotionele ontwikkeling: sociale cognitie, empathie, sociale vaardigheden, moreel besef, emotioneel vrij zijn, omgaan met conflicten, samenwerken/ -spelen • Zelfsturing: zelfbeeld/ zelfbeschikking/ zelfhandhaving/ zelfcontrole 	
	<p><u>Gezinsfactoren:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Menselijk kapitaal <ul style="list-style-type: none"> • Ouders/ andere volwassenen • Broers/ zussen (peers) - Sociaal kapitaal <ul style="list-style-type: none"> • Gezinsrelaties • Traumatische gebeurtenissen als echtscheiding, ongelukken, sterfgevallen, ziekte, etc. • Opvoedingsstijl (autoritair, democratisch, laissez-faire) • Mate van sociale ondersteuning • Cultuur/ taal/ normen- en waardenpatroon • Opleiding/ werk ouders - Materieel kapitaal <ul style="list-style-type: none"> • Behuizing • Financiële situatie 	

	<p><u>School-/ instellingsfactoren;</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Grootte school/ instelling, grootte/ samenstelling groep • Type school/ instelling • Visie van school/ instelling • Activiteiten van school/ instelling • Materialen/ (onderwijsleer-)middelen • Gebouw/ inrichting • Team/ directie (ziekteverzuim) • Groepsgeleden; invloeden (groepsdynamische processen), relaties, etc <p><u>Opvoederfactoren;</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lichamelijke kenmerken, biochemische kenmerken, (sociale) intelligentie, zelfbeeld, biografie/ dagelijkse gebeurtenissen • Opleiding/ ervaring • Arbeidssatisfactie/ stress • Opvoedingsstijl (autoritair, democratisch, laissez-faire)/ instructievaardigheden • Mate van afstemming (sensitiviteit en responsiviteit) • Reflectief vermogen • Relaties met ouders, externen, etc. <p><u>Factoren in behandelwijze;</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Curriculum/ methode • Didactiek/ differentiatie/ organisatie • Taak: soort/ lengte/ moeilijkheid 	
	<p><u>Buurtfactoren;</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sociale verbindingen in buurt/ familie • Sociale steun vanuit buurt/ familie • Sociaal-economische en culturele positie van de wijk • Aanwezige sociaal-pedagogische infrastructuur (onderwijs/ zorg/ welzijn) • Buurtvoorzieningen; leefomgeving en vrijetijdsbesteding (clubs, speelplekken etc.) 	

	<u>Overheidsfactoren;</u> (Inter)nationaal, regionaal niveau <ul style="list-style-type: none">• Integratiebeleid/ tolerantie• Economische positie/ arbeidsmarkt• Sociaal-politiek klimaat	
--	---	--